

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 38. — ŠTEV. 38.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 15, 1932. — PONDELJEK, 15. FEBRUARJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

JAPONCI V ŠANGHAJU SO DOBILI VELIKA OJACENJA

KITAJSKJE ČETE SE USPEŠNO USTAVLJAJO IN SO ODBILE ŽE VEČ JAPONSKIH NAPADOV

V Šanghaju se je izkrčalo nadaljnih deset tisoč Japoncev. — Japonski vrhovni poveljnik pravi, da niti malo ne dvomi o zmagi. — Veliki topovi in tanki še niso stopili v akcijo. — Kitajci imajo pri Woosungu koncentriranih petindvajset tisoč vojakov. — Pred uvedbo velike ofenzive bodo skušali skleniti premirje.

SANGHAJ, Kitajska, 14. februarja. — Sedem velikih japonskih transportnih parnikov je včeraj brez vsake nevarnosti priplulo mimo Woosung utrdbe do pomolov v Šanghaju. Parniki so dovedli deset tisoč japonskih vojakov in ogromne množine vojnega materiala.

Izkrčali so tudi precej tankov, s katerimi bodo skušali razdejati močne kitajske postojanke pri Čapeju.

Transportne ladje so plule pod kritjem štirih križark, sedmih rušilcev in šestih torpednih čolnov.

Ker kitajska artilerija ni stopila v akcijo in ni obstreljevala transporta, domnevajo nekateri, da so Japonci napravili Kitajcem s svojimi težkimi topovi tako veliko škodo.

Dasi izjavljajo japonske vojaške oblasti, da se bo velika ofenziva čimprej mogoče pričela, prevladuje mnenje, da se bosta obe stranki skušali preporavnati.

Kitajska infanterija je zadnje dni odbila več močnih japonskih napadov.

Ker je v soboto močno snežilo, niso japonski letalci stopili v akcijo.

Kitajski poveljnik, general Tsai Ting Kai, je reorganiziral svoje frontne črte in rezerve ter jih pripravil za japonski napad. Vsega skupaj ima na razpolago petindvajset tisoč dobro opremljenih vojakov.

V soboto je dospel v Šanghaj s parnikom "Mikasa Maru" generalni poročnik Kenkiči Ujeda, vrhovni poveljnik japonske oborožene sile na kopnem. Ujeda misli, da bo mogoče pregovoriti Kitajce, da bodo sklenili premirje, predno bo uvedena splošna ofenziva. V nasprotnem slučaju bo Ujeda poslal Kitajcem ultimatum, ki ga bodo pa slednji najbrž zavrnili, kajti 19. kitajska armada, najmočnejša in najbolj opremljena izmed vseh, se bo borila do konca.

Kitajci zatrjujejo, da so bili dobro poučeni o namenih Japoncev ter so vsled tega zbrali potrebna ojačenja.

Iz Pekinga poročajo, da je hrabrost vojakov devetnajste armade napravila na vse tako mogočen vtis, da se je v par dneh javilo nad dvestotisoč prostovoljcev za vojaško službo v Šanghaju.

Po kratkem, toda strahovitem obstreljevanju Čapeja in Woosunga je aktivnost nekoliko ponehala.

MOSKVA, Sovjetska Unija, 14. februarja. — Tukajšnji vladni krogi so z velikim krohotom pozdravili vesti, da je sklenila sovjetska Unija z Japonsko zvezo ter da se Rusija pripravlja na vojno.

Sovjetske oblasti izjavljajo, da vlada po vsej deželi popoln mir. Tujce pozivajo, naj ogledajo tovarne ter naj se pripricajo, kakšna delavnost vlada v njih.

Nadalje pravi vlada, da Japonska še vedno ni odgovorila na ponudbo Rusije, naj sklene z njo pogodbo, da se v slučaju vojne ne bosta medsebojno napadli.

NANKING, Kitajska, 14. februarja. — Čang Kaj Šek, ki je zopet prevzel vladne vaje, je dospel danes sem ter je rekel, da se bo podal v Šanghaj.

54. divizija pod poveljstvom maršala Feng Yu Hsianga se je pridružila devetnajstemu armadnemu zboru pri Šanghaju.

Lavalov kabinet pred krizo

MANJ PRAVIC ZA MEHIŠKE DUHOVNIKE

V petindvajsetih cerkvah v glavnem mestu imajo duhovniki pravico opravljati cerkvena opravila. — Duhovniki se morajo registrirati.

Mexico City, Mehika, 14. febr. — Mehika zvezna vlada je naznanila, da je določila 25 največjih cerkva v glavnem mestu, v katerih smejo katoliški duhovniki opravljati cerkvena opravila; morajo pa se registrirati pri vladi.

Duhovniki, ki se registrirajo, morejo takoj pričeti s svojo službo.

Ker se pa večina duhovnikov upira registraciji, bo mogoče se trajalo nekaj tednov, predno bodo mehiški verniki imeli cerkvena opravila. Odpravilo je treba še nekaj težkoč, pa tudi je treba zloiniti odpor nekaterih duhovnikov proti vladi.

VLADA NAJ KUPUJE POTREBŠČINE DOMA

Washington, D. C., 14. febr. — Kongresnik Martin iz države Oregon je stavil predlogo, da zvezna vlada kupuje svoje potrebščine v okvirju Združenih držav. Vsi vladni departamenti naj bi skrbeli zato, da je vse kupljeno v Združenih državah.

Predloga izvzema samo predmete, ki se ne morejo dobiti v deželi.

POVODENJ OGRŌZA VEČ DRUŽIN

Schenectady, N. Y., 14. febr. — Narastek reke Mohawk zadnjih 24 ur za šest čevljev povzročil prebivalcem veliko skrb.

V Aplaus je dvanaest družin zapustilo svoje domove. Nekateri hiše so že pod vodo. Po nekaterih krajih je voda nad deset čevljev nad normalo. Nižje ležeči krajši so preplavljeni.

REŠEN ELEKTRICNEGA STOLA

Ossining, N. Y., 13. februarja. — Governor Franklin D. Roosevelt je pomilostil Jamesa Sangamino, ki bi moral umreti v četrtek na električnem stolu. Sangamino je ustrelil Josepha Riggio v Brooklynu.

POGODBA MED FRANCIJO IN ITALIJO

Pariz, Francija, 14. februarja. — Zunanje ministrstvo je naznanilo, da se bodo v kratkem pričela pogajanja med francosko in italijansko vlado glede trgovske pogodbe. Francoski poslanik v Italiji Maurice de Beaumvais bo načeloval francoski delegaciji pri pogajanjih.

SNEG NA PORTUGALSKEM

Coimbra, Portugalska, 14. febr. — V mestu in okolici je zapadel sneg tri čevlje debelo.

NAPAČNA BRZOJAVKA VZROK SMRTI

Bogata dedinja je na nepačno brzojavko odpotovala iz Italije. — Na parniku je umrla.

Boston, Mass., 14. februarja. — Oblasti so pričele preiskovati zadevo 20 let stare Miss Elizabeth Barrett Cook, ki izhaja iz stare in ugledne bestonske družine in ki je naglo odpotovala iz Napolja, kjer se je pustila mater, brata in sestro ter hitela v Ameriko.

Nekega dne je prejela brzojavko, da je umrl njen zaročenec. Takoj se je odpravila na pot. Miss Cook bi imela na dan svojega prvega rojstnega dneva podelovati veliko premoženje. Prvi dan na parniku v bližini Gibraltarja pa je umrla za pljučnico.

Četudi je zdravnik parnika izjavil, da je Miss Cook umrla za pljučnico, so vendar njena družina in njen zaročenec St. George Tucker Arnold zahtevali preiskavo. Mladi Arnold se je obrnil na senatorja Carterja Glass iz Virginije in vladne oblasti so odredile preiskavo.

Matil mladega dekleta, Mrs. Cook je odpotovala iz Napolja v Gibraltar, kjer je bilo dekletu pokopano in bo zahtevala, da se njeno truplo izkoplje in dožene pravi vzrok njene smrti.

Dr. Francis E. Carroll, stric umrlega dekleta in brat Mrs. Cookove, ki živi v Bostonu, je že napravil potrebne korake, da iznajde, kdo je poslal usodno brzojavko, da je Miss Cook nenadno odpotovala in na potu umrla.

TELE PADLO Z NEBA

Colorado Springs, Colo., 14. februarja. — Raymond Harvey je komaj ušel smrti, ko je skozi streho njegovega avtomobila, v katerem se je peljal s tremi svojimi prijatelji, nenadoma padlo 75 funtov težko tele.

Velikanski orel je odnesel tele, ki pa se mu je zdrsnilo iz kreppljev, ter padlo na avtomobil. Vsi štirje so bili na lovu in imeli puške ter so tudi orla ustrelili.

Orel je meril z razprostrtimi peruti sedem čevljev.

Harvey je bil nekaj minut ommamlje, ko ga je zadelo tele.

DRAGE SLIKE V STARINI

London, Anglija, 14. februarja. — Dragoocene slike, ki so vredne \$125,000 in ki so bile ukradene iz urada H. A. Haase, so bile najdene v Ostende v Belgiji v trgovini s starimi slikami.

GOULD JE KUPIL FRANCO- SKO GORO

Nice, Francija, 14. februarja. — Frank J. Gould je kupil goro Col Cartier, ki se dviga 9000 čevljev visoko in ki je vedno skozi celo leto pokrita s snegom.

Gouldov namen je napraviti na gori zimski šport.

NOBILE BO BAJE GRADIL LETALA ZA SOVJETE

Sovjetska vlada je sklenila dolgoletno pogodbo z Nobilem, ki se je zelo slabo izkazal pri nesreči na Severnem tečaju.

Moskva, Rusija, 14. februarja. — Prejšnji italijanski general, ki je poveleval zrakoplovu "Italia" na nesrečnem poletu na Severni tečaj pred štirimi leti, je podpisal pogodbo s sovjetsko vlado za zgradbo več zrakoplovov za Rusijo. Pogodba velja za več let.

Nobile je odpotoval iz Moskve v Italijo, kjer bo združil več italijanskih izvedencev v izdelovanju zrakoplovov in bo šel z njimi v Rusijo, da prične z delom.

Nobile je v pogajanjih delal v srazumu z italijansko vlado, in na zrakoplovih bodo uporabljeni italijanski stroji.

Nobile je bil že prej zaposlen v izdelovanju zrakoplovov, predno je bil poznan pred letom 1926, ko je vodil zrakoplov Norge na Severni tečaj za Amundsena. Po svojem ponesrečenem poletu na sever z zrakoplovom Italia je bil Nobile profesor na tehnični šoli v Napolju.

Umberto Nobile se je leta 1929 odpovedal svoji službi kot general italijanske armade, ker ga je javnost preveč kritizirala glede vodstva zrakoplova Italia. Očitali so mu, da ni bil zmogel voditi zrakoplova in da je dovolil po nesreči, ki je zadela zrakoplov, da je bil sam prej rešen kot njegovi spremljevalci.

Vsled nesreče zrakoplova Italia je poginilo na ledenih poljanah Severnega tečaja osem mož, ki so ga spremljali in šest mož, ki so ga skušali rešiti. Tudi Rold Amundsen, ki je poznal severne pokrajine in njih nevarnost, se je z aeroplanom odpeljal njemu na pomoč, pa se ni nikdar več vrnil, kajti aeroplan je najbrže padel v morje in je vsa posadka utonila.

Leta 1929 sta se Amundsen in Nobile sprla zaradi poleta na Severni tečaj, ker je Nobile v svoji knjigi zatrjeval, da je bil sam voditelj ekspedicije, dasi ga je Amundsen najel, da je pod njegovim poveljstvom vodil zrakoplov. Navzlic temu sporu pa je poletel Amundsen, ko se je ponesrečil zrakoplov Italia. (Nobilu na pomoč, toda je našel pri tem svojo smrt.)

Nobile je nadzoroval zgradbo nad 40 zrakoplovov za Združene države, Argentino, Šuansko in Italijo.

GANDHI OPUSTIL KOZJE MLEKO

Pcona, Indija, 12. februarja. — Mahatma M. K. Gandhi, ki opusti vsakdanje kozje mleko kot dijeto v Yeravda kaznici, kjer se nahaja že nad en mesec, ker nasprotuje angleški nadvladi v Indiji.

Gandhi je pri najboljšem zdravju, četudi tehta samo 107 funtov.

KABINETU OČITAJO, DA POSTAJA VEDNO BOLJ KONSERVATIVEN

PARIZ, Francija, 14. februarja. — Vlada ministrskega predsednika Lavala se nahaja v zelo kritičnem položaju. Navzlic uspehom, ki jih je imel ministrski predsednik pri pogajanjih z Londonom ter pogodbi, ki je bila sklenjena z Veliko Britanijo glede reparacij, bo najbrž strmoglavljena.

Stranke, ki pripadajo v poslanski zbornici in v senatu leveci, so zelo ogorčene zaradi volilne predloge.

Laval je sicer rekel, da so bili ministri tekom debate popolnoma nevtralni, toda tako imenovani radikalni socialisti domnevajo, da bodo imeli vsled te predloge pri prihodnjih volitvah nacionalisti velike prednosti.

V torek se bo vršila v senatu debata glede predloge, in senatorji, ki so člani leveci, bodo napeli vse kriplje, da strmoglavijo vlado.

Lavalu očitajo, da je začel simpatizirati z konservativnimi elementi, kar je posebno razvidno iz njegovega pisma, ki je bilo prečitano na letnem banketu nacionalistične stranke.

Laval se je danes posvetoval z voditelji senata ter pozneje rekel, da je položaj sicer kritičen, nikakor pa ne brezupen.

Napad proti vladi bo vodil v senatu Albert Peyronnet, ki je bil svoj čas navdušen Lavalov pristav, pozneje ga je pa začel sovražiti, ker mu ni podelil ministrskega mesta.

STAVKA V URUGUAYU KONČANA

Montevideo, Uruguay, 14. febr. — V Montevideu so zavladale zopet normalne razmere, ko je bila splošna stavka, ki je bila razglašena dan poprej v protest proti vladi zaradi preganjanja komunistov.

NAKUP SLIK VOJNIH JUNAKOV

Washington, D. C., 14. febr. — Kongresnik McLeod iz Michigana je predlagal, da vlada kupi za \$50,000 92 oljnatih slik ameriških generalov, ki so se odklovali v svetovni vojni in nekaterih drugih odličnih oseb, ki imajo svoje zasluge za zmago. Slike bodo obešene v Smithsonian zavodu v Washingtonu.

Slike je naslikal Joseph Cummings Chase med svetovno vojno v Franciji.

NOVI PARNIK COSULICH PROGE

Trst, Italija, 14. februarja. — Novi parnik Cosulich proge "Nepetunia" je bil splovljen v soboto. Parnik bo vozil v Južno Ameriko.

Parnik je zelo razkošno opremljen, zlasti v prostorih prvega razreda. V prvem razredu bo prostora za 180 oseb, v drugem 270, v tretjem za 1100 oseb.

Drugi parnik "Eridania" bo splovljen prihodnje leto. Oba parnika bosta v vsakem oziru kar najmoderneje izdelana in opremljena.

ZOPET VSTAJA V INDIJI

V Bannu provinciji je izbruhnula resna vstaja. Vojaštvo v spopadu z uporniki. — 786 mrtvih.

London, Anglija, 14. februarja. — Podkralj Indije lord Willington je sporočil, da so bili vroči boji v Banu provinciji ter manjši spopadi v provincijah Kašmir in Beljudžistan.

Vojaški oddelki nadzorujejo vse prometne zveze in odrejena je bila najstrožja cenzura, da ne bi prišla v javnost poročila o bojih, predno bi podkralj objavil svoje polno poročilo.

Nad 12,000 Afridov je napadlo angleško vojaštvo z artilerijo in aeroplani. Boji so trajali od jutra do večera in so se konečno morali domačini umakniti. Angleži so izgubili dva častnika, štirinajst indijskih častnikov in 270 mož.

Enajst častnikov, 140 pešev in 40 topničarjev je bilo ranjenih. 50 bojevnikov iz rodu Afridi je bilo ubitih.

Kot poroča lord Willington, Angleži niso bili pripravljeni na napad, ker so domnevali, da so se domačini zbirali za proslavo Ramadana, kar je praznovanje mohamedanskega novega leta.

Najprej sta dva aeroplana bombardirala angleške zunanje postojanke in Angleži so odgovorili z artilerijo. Ponoči so domačini z reflektorji s hribov razsvetljevali angleške postojanke in streljali s strojnimi puškami. Tudi so metali bombe iz aeroplanov.

Domačini so proti jutru zavzeli angleške postojanke. Nato so v jake s tanki in aeroplani zopet zavzeli nekaj izgubljenih postojank. Med mrtvimi je bilo tudi nekaj Turkov.

Vojaške oblasti so zavzele vse brzojavne in telefonske postaje poleg tega tudi odredile, da so se iz ogroženega okraja izselili vsi tuji.

HOJA DALJŠA ŽIVLJENJE

London, Anglija, 14. februarja. — Mrs. Harriett Gregory iz Chelmsford je dosegla starost sto let in ob tej priliki je rekla, da je treba mnogo hoditi.

Vedno, ako ni slabo vreme, gre vsak dan na izprehod.

Ljudje ne hodijo dovolj, — je rekla, — zato tudi umirajo mladi. Hodi mnogo in kolikor mogoče daleč.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Baker, President; L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for various regions like America, New York, Canada, etc.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenimi nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

OROŽJE NAMESTO KRUIHA

V Ženevi se vrši mednarodna razorožitvena konferenca.

Ob zeleni mizi se posvetujejo svečano oblečeni državniki, takozvani voditelji narodov, stavljaajo fantastične predloge, dočim na Daljnem iztoku grme topovi in pokajo bombe.

Na razorožitveni konferenci je brez sramu zastopana tudi Japonska, ki skuša s frazami in priljubljenimi besedami opravičiti svoja dejanja.

Državniki so se zbrali baje v namenu, da skrepijo oboroževanje, kar se pa najbrž ne bo zgodilo, ker so vsi preveč prežeti z imperijalističnim duhom.

Kratek pregled naj pokaže, koliko izdajo posamezne države vsako leto za vojaške svrhe:

Združene države 840 milijonov dolarjev; Anglija in kolonije 925 milijonov; Francija 578 milijonov; Italija 337 milijonov; Japonska 318 milijonov; Nemčija 196 milijonov; Španska 128 milijonov; Čehoslovaška 60 milijonov.

Ogromne vsote trošijo v ta namen tudi Jugoslavija, Poljska, Rumunska, Madžarska in Avstrija.

Sleherno leto je žrtvovanih na altar kapitalističnega moloha tri tisoč šeststosedemdeset milijonov dolarjev.

In te milijarde trošijo države v času, ko je na svetu nad trideset milijonov ljudi brez dela in zaslužka.

Ako vzamemo, da so od vsakega nezaposlenega odvisne tri osebe, pridemo do zaključka, da mora stodvajset milijonov ljudi stradati, oziroma so odvisni od raznih podpor in javne dobrodelnosti.

K tej milijonski armadi je treba prišteti še one, ki so se pri delu poškodovali, in vojne pohabljenec ter vdove in sirote, ki z miloščino, katero dobivajo od raznih vlad, ne morejo niti živeti niti umreti.

Ko bodo vlade potom časopisja soglasno izjavile, da nimajo nobenega denarja na razpolago, da bi pomagale stradalim masam, mora biti delavskemu razredu jasno, kaj se pripravlja.

Naj diplomati še toliko govore o razorožitvi in mirovnih prizadevanjih, ne morejo utajiti, da se vrše priprave za nove vojne.

Ogromna vsota — 4000 milijonov dolarjev na leto — je zadosten dokaz za to.

S pomočjo novih vojn se bodo iznebili milijonov nezaposlenih, ki bodo padli na bojiščih.

To sredstvo smatra kapitalizem za edino, ki ga za more še nekaj časa vzdržati na površju.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE

za letos so

razprodane

ZA DRUGO LETO

IZDA PA DRUŽBA ZOPET

ŠTIRI KNJIGE in sicer —

VODNIKOVO PRATIKO za leto 1933, DVE PRIPOVEDNI IN ENO POUČNO KNJIGO. — Članarina stane samo 51. — in kdor nam torej pošlje \$1. — do konca marca 1932 bo prejel te knjige iz starega kraja, kakor hitro bodo gotove.

GLAS NARODA 216 West 18th St., New York, N. Y.

LASTNINSKA PRAVICA

V čem treba biti previden pri nakupu farme ali drugih nepremični? V teh časih, ko imamo toliko prisilnih prodaj nepremičnin, mnogo kupecev farm ali mestnih lotov, ki niso bili v stanu plačati obrokov in obresti na hipotekah ali pa davkov in asesmentov se v bridki izkušnji marsikaj nauči o zakonih glede lastninske pravice na nepremičnine. Splošna depresija, ki je uničila mnogo bank in industrijskih podjetij, je doprinesla tudi mnogo odpovedi hipotek (foreclosures). Ali dogaja se mnogokrat, da tudi lastnik, ki je bil v stanu poravnati svoja plačila, izgubi svoje zemljišče to pa vsled tega, ker ni imel zakonite lastninske pravice (title), ali ker v pogodbo nakupa ali hipoteke je bila uvrščena kakva klavzula ali pogoj, navidezno nedolžen ali usodopolnih posledic. Klasičen primer je oni neke nepremičninske družbe, ki je nedavno prodajala mestne parcele potom agentov vsiljive vrste. Ta družba je naenkrat propadla in kupci so se našli zapleteni v bankrotno postopanje, ker si niso bili zasigurali lastninske pravice. V nekem drugem slučaju je neki farmer bil izgnan iz faram, ker prejšnji lastnik je za molčal, da je bil na farmi vpisano breme (lien) v plačilo kakega dolga. Dal je seveda kupcu kupoprodajno pogodbo (deed), ali ta ni bila nikoli pravilno vključena (recorded). Z drugimi besedami, farma, kar se tiče zakona, ni bila nikoli prodana.

Treba biti previden že pri prvih korakih za nakup zemljišča — pri podpisu predhodnega dogovora (preliminary agreement) do pridobitve zakonitih dokumentov, ugotavljaajočih lastninsko pravico. Prehodni dogovor ni še prodaja, vendarle je obvezan za obe stranki. Zato mora ta začetni dogovor vsebovati vse bistvene pogoje kupoprodaje. Ako se prodaja ne zaključi, utegne nastati pravda, ako ni v dogovoru drugače rečeno. Umestno je, da se v takem preliminarnem dogovoru uvrsti pogoj, da kupec ne bo odgovoren v slučaju, da prodajalec ne bo mogel dokazati "clear title", t. j. da je vključen lastnik. Kuprodajna pogodba mora vključiti popoln opis lastnine, kakor tudi, v slučaju farme, opis vseh pritliklin, kot živine strojev itd.

To onemogoči nesporazumljenja, ko se lastnina izroči.

Treba tudi uvrstiti pogoj, da ob dnevu, ko se zaključí pogodba, mora prodajalec poravnati vse svoje obveznosti (adjustments), t. j. plačati zapadle davke, obresti in zavarovalne premije. Pridobiti pravilno lastninsko pravico (good title) je jako važna stvar. "Title" je zakonit dokaz, da oseba, ki prodaja, je upravičeni in neoporečni lastnik in je upravičen prodati. Pridobitev takega "title" vključuje preiskavo (search) vseh prenosnih dokumentov glede dotične lastnine, kakor tudi hipotek, razsodb in raznih bremen. Imamo v tej zadevi mnogo zavarovalnih družb (title insurance company), ki zvršujejo take preiskave in na to izdajajo garancije kupecu, s katero jamčijo da "title" je dober. V mnogih državah ima žena pravico dote (dower right) do vseh nepremičnin moža. V teh državah nikaka pogodba glede lastnine ni popolna, ako tudi žena ne podpiše. Tudi prehodna pogodba naj bo podpisana tudi od žene lastnika oziroma od moža, ako ona je lastnica. Ta pravica dote je zlasti jako važna za tujerodec, katerih žena živi v starem kraju. Lahko kupujejo farme ali lote, ali utegnejo imeti težave, ko hočejo prodati ali dobiti mortgage (hipoteko), ako niso v stanu dobiti overovljenega podpisa žene. Tujerodec, katerega žena živi v inozemstvu, naj pozve o zakonih v dotični državi, predno kupi nepremičnine.

FLIS.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) Stane samo \$2. — Naročite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street New York City

LEOPARD RAZMESARIL OTROKA

Berlinski slikar Othegraven - Streithagen je bil pripeljal s seboj z neke afriške ekspedicije mladega leoparda, ki se mu je zdel tako krotek, da ga je pustil prosto kretati se po stanovanju.

Te dni se je podala hišnica, ki je pospravljala slikarjevo stanovanje, k slikarju. V naročju je nosila svojega poldrugo leto staro deklco. V hipu, ko je odprla vrata, je planil leopard na otroka in ga iztrgal materi iz rok, pri čemer je žensko težko ranil. Na obupno vpitje nestrčnece je pritekla slikar in je z udarci s kladivom omamil podivljano zver. Bilo je pa že prepozno. Otok je umrl zaradi strašnih ugrizov, še preden je prispel zdravnik. Mater so prepeljali v bolnišnico.

Sosedov se je polastilo zaradi te nesreče veliko ogorčenje, kajti že pred nekoliko meseci je bil slikar prejel od policije ukaz, naj odda leoparda berlinskemu zoološkem vrtu, a tega ni storil, dasi je bil Heck kot izvedenec izjavil, da je žival silno nevarna, čeprav je do svojega gospodarja in drugih odraslih oseb krotka. V otroku vidi vedno svoj plen, tudi če se je z leti ljudi privadila. Prof. Heck je imel še pred kratkim leoparda, ki ga je večasi spustil iz kletke in ga vodil na sprehod. Žival je bila samica. Nekega dne je zaprl v njeno kletko še samca. Nekoliko dni pozneje je moral s presenečenjem ugotoviti, da je samec samico ugrizl.

Slikar je po nesreči žival takoj prodal nekemu cirkuštemu podjetju, kjer bo služila za "atrakcijo". To je pa vse prepozno in se bo moral pred sodniki zagovarjati zaradi umora iz nemarnosti.

Dopisi.

S pota.

Dne 8. februarja je bil pogreb rojaka Charlesa Praznika, dan pozneje pa pogreb Johna Arka, ki je bil doma iz Sodražice pri Ribnici. V Ameriki je bil nad trideset let ter je bil ustanovitelj društva šv. 2 J. S. K. J. Delal je v rudnikih na Hibbing, Minn. in na Chisholm, Minn. Zapustil je soprogo in osem otrok. Pokojni Praznik je zapustil soprogo in 3 otroke ter brata v Denver, Colo.

Oba pogreba sta bila zelo veličastna.

Družinam pokojnih izrekam svoje sožalje.

Matiija Pogorelec.

OTTO JE ČASTNI DRŽAVLJAN

Innsbruck, Tirolska, 14. febr. — Tri tirolska mesta so imenovala nadvojvodo Otona, sina zadnjega avstrijskega cesarja Karola za svojega častnega občana in sicer mesta: Zoblren, Tennheim in Schattwald.

SODOBNA KRIZA IN SAMO MORI

Ravnatelj hamburške bolnice za duševne bolezni prof. dr. Weygant je objavil v časopisju "Umschau" poučen članek o psihičnih učinkih današnje dobe. Med drugim pravi: Kakor v svetovni vojni, se tudi zdaj niso pomnožile najtežje oblike blaznosti. Vojne nevroze in mamila so seveda poglavje zase. Kako vpliva na ljudi današnja doba s svojimi stiskami, v prvi vrsti njena najtrša oblika brezposelnosti, pa kaže činjenica, da je duševno ravnovesje ljudi močno omajano. Zelo žalosten znak današnjega časa je množitev samomorov. To dejstvo postaja tako resno, da imamo danes, v primeri s predvojno dobo, dvakrat toliko samomorov. Najnovejša oblika te vrste pa je — družinski samomor.

Ali nedelo lahko oslabi živce? Življenje kaže, da lahko prebije človek velik del življenja brez dela. Primer za to trditve nudijo južnjaki in prebivalci tropskih dežel. Najmočnejše priganja ljudi k delu narava. Zemlja tako rekoč sili ljudi, da si iztrežejo iz njenih rok ekstenzična sredstva. Težnja za izboljšanjem življenjskega položaja vpliva človeku pogum. Kakšni so blagodejni vplivi dela, nam kažejo tudi izkušnje psihiatrov, ki uporabljajo pri svojih bolnikih zaposlitvene metode. Armada klatežev in potepuhov, ki jih srečujemo po cestah, ima med svojimi člani mnogo slaboumnih in bebec, ljudi, ki se nagibajo k psihopatiji in božastnosti, ki se posebno radi potepajo dalje tudi alkoholike. V normalnih ljudeh pa zbujajo brezposelnost velika neugodja. V njih se poraja nezadovoljstvo in posledica je, da jih obetavajo misli manjvrednega udejstvovanja. Visoko kvalificirani delavci, n. pr. tehniki in drugi, pa so naravnost potrebni okolice, da ne obubožajo na izkustvih, ki so jih pridobili.

V velikih mestih je treba brezposelne s primernimi sredstvi odvracati od njihovih misli. Radio in kino v tem pogledu lahko dosti koristita. Seveda pa je vedno na prvem mestu načelo: brezposelnega čim prej zaposliti! Tudi malo dela je boljše kakor nič, kajti stalna brezposelnost učinkuje neugodno tudi na duševnost in vodi v duševno degeneracijo.

Dr. Weygant zaključuje svoja izvajanja z mislijo, da je ni stvar, ki bi mogla boljše učinkovati na ravnovesje ljudskih organizmov kakor delo.

POTRES V PERU

Lima, Peru, 13. februarja. — V četrtrek ponoči je bil v mestu hud potres. Prebivalstvo je zbežalo iz hiš.

Revmatične bolečine

V mišicah in sklepkih so hitro odpravljene z linimentom PAIN-EXPELLER

Nekaj

jih še imamo.

Ni še prepozno, da dobite Vaš izvod Koledarja za 1932.

Cena 50 centov

Pošljite naročilo še danes na

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York

VEMO, DA BOSTE ZADOVOLJNI

Peter Zgaga

O "ORDNIH", KRIŽIH IN MEDALJAH.

Navada, da kak dostojanstvenik tega ali onega odlikuje za kako posebno zaslugo z redom (naši ljudje pravijo redu "orden"), je že stara.

Redi so vsakovrstni.

V raniki Avstriji je bil najvišji red red zlatega runa, ki so ga smeli nositi samo člani cesarske hiše.

Drugi manjši dostojanstveniki so se morali zadovoljiti z raznimi svetinjami, križci in zvezdami.

V Nemčiji je bil v začetku svetovne vojne jako obrabtan železni križ.

Kdor ga je bil deležen, je bil smatran za junaka in pol.

Čimbolj se je pa vojna bližala koncu, tembolj je ginil železnemu križu kredit.

Nazadnje so vojaki privezovali železne križe na repove psom, ki so se klatili za fronto.

Tudi v Jugoslaviji igrajo odlikovanja zelo važno vlogo.

Če nimaa tam reda sv. Save, če ne prvega, pa že vsaj četrtega ali petega razreda, nisi nič kaj prida državljan ali te pa celo utegnejo smatrati za državni nevaran element.

Najvišje odlikovanje v Jugoslaviji je Karadžorževićeva zvezda.

Ne vem, če je je bil dosedaj že kak Slovenec deležen.

V nobeni deželi pa ni menda toliko ordnov, križev in medalj kakor baš v blaženi Italiji.

Toda Italijan ni tako neumen kot bi človek domneval.

In pogruntal je vseskozi resničen pregovor:

Male tatove obešajo na križe, veliki tatovem pa obešajo križe na prsa.

Kot znano, sta si bila lani Vatikan in laška vlada precej v lašeh.

Napetost je bila tako velika, da je hotel papež vrniti Mussoliniju vse, kar je sprejel od njega po sklenitvi lateranskih pogodb. Slednjiče je pa pametni vseno popustil, in pametni je bil v tem slučaju Vatikan.

Papež in Mussolini sta se pobotala, in ta sporazum je bilo treba pramerno proslaviti.

Začeli so ga proslavljati z medsebojno delitvijo odlikovanj.

Zadnje dni v Rimu odlikovanj kar dežuje.

Italijanski kralj obsipa z njimi razne cerkvene dostojanstvenike, papež, pa državne močnike, predvsem seveda Mussolinija in kralja (četudi ni prav posebno mogočen).

Višek vsega je pa bil, ko je podelil papež Mussoliniju svoje najvišje odlikovanje — red zlate ostroge.

Kakšen je ta red? Kdo ga je že nosil? Kdo je bil že odlikovan z njim? Edinole oni, ki so izkazali Vatikanu kako osebno uslugo ali so se mu pa znali na poseben način prilizniti.

Med njimi je bil tudi največi pustolovec in babjek, kar jih je živeo v osemnajstem stoletju — Giacomo Casanova.

Dobil je red zlate ostroge, in kar je najbolj važno in značilno — nič mu ni bilo treba plačati zanj.

Naklonjenost svetega očeta me je zelo veselila — piše Casanova v svojih spominih — zato sem si odlikovanje, ki je viselo na rdečem traku, obesil okoli vratu. Pet let pozneje me je napotil v Varšavi vojvoda Czartoryski, da sem ga odložil. — Odložite vendar to neumnost, — mi je rekel. — Samo šarlatani si še upajo nositi to stvar. Resničen plenič, ki dobi to odlikovanje, ga podeli svojemu služabniku.

Tako torej Casanova.

S kakšnim ponosom bo nosil Mussolini red, ki ga je nosil pred njim največi babjek in največi pustolovec, kar jih je poznala Italija?

PROHIBICIJSKE ARETACIJE NAJSTAREJŠI ŠTUDENT NA SVETU

Washington, D. C., 14. febr. — Prohibicijski urad je naznanil, da je bilo v januarju aretiranih 5179 oseb zaradi kršenja prohibicijske postave. To število je za 656 manjše od prejšnjega meseca, toda za 674 večje kot pa v januarju leta 1931.

UBIT MED GOVOROM

Havana, Kuba, 14. februarja. Manuel A. Cumerhal, ki je bil avijatični kadet, je bil ustreljen v boju z dvema vojakoma, ki sta bila poslana, da preprečita njegov revolucionarni govor.

Te dni je praznoval svojo dva in devetdeseto obletnico Franc Kališna, ki je brez dvoma najstarejši študent na svetu. Zelo bogat od doma je Kališa vse svoje življenje posvetil študiranju na raznih vseučiliščih. Dosedaj je absolviriral pravosodne in razne filozofske nauke. Nedavno se je vpisal na medicinsko fakulteto.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. FALLADA:

KAZEN ZA KAZEN

Lenica in Maks Jansen sta se bila poročila konec jeseni. Jansen je bil star samec — štel je nekako 35 let; leta in leta je sam rjovel po svojem dvorcu, krotke čudi ravno ni bil in za ženitev se tudi ne bil v nemal. Njej je bilo petindvajset let, bila je nežna in modrooka in zelo zaljubljena in tako se ji je posrečilo upogniti Maksa v zakonski jarem.

Prva nasprotja so se pokazala malo pred božičem. Vzel je bil svojo obleko iz omare. Pri tem je padla ena njenih oblek na tla. Jezila se je. Tedaj je zmetal njene obleke iz omare, češ: — Če sva oženjena, še ni treba, da bi imela ono in isto omaro.

To se ji je zdelo strašno brutalno. Tako se je začelo.

Božič ni bil nič pravnega za Maksa Jansena. Posedel je po hiši okrog, ni imel za kaj rjoveti, ničesar zgrabiti, priganjati, b'! je brez posla. Nprestano je moral jesti, piti in pri tem je imel orliko, da je svojo ženo ves dan videl. Opazil je: prišla je v njegovo sobo in mu kaj rekla. Vrata je pustila odprta, on je šel in jih zaprl. Govorila sta, ona je odšla. Vrata so bila odprta. To je opazil.

Kakor rečeno, bil je pač brez posla. Če tega ne bi bilo, se najbrže nič posebnega ne bi zgodilo. Tako je pa dejal: — Lenica, zapri vrata.

— Rekel je: — Vrata so odprta, Lenica.

Prosil je: — Prosim, zapri vrata, Lenica.

Ugotovil je: — Pri vas doma ste imeli menda vreče pred vrati.

Ona je bila stajno razpoložena. Privihrala je v sobo in vneto nekaj pripovedovala. On je videl iz svoje sobe skozi jedilnico in pred-sobo v kuhinjo. Dejal je: — Vrata zopet niso zaprta, Lenica.

Ona je dejala: — Oh, oprost, — in planila v kuhinjo k pečenki. Seveda so ostala vrata odprta.

V dnu svoje duše je bil Maks Jansen potrpežljiv človek: kdor ima opravka z živino, mora biti potrpežljiv. Druga stopnja njegovih prizadevanj glede odprtih vrat je bila ta, da je Lenico posvaril: Lenica, vrata morajo zapirati.

— Lenica, če ne boš zapirala vrat, bo počilo!

— Strela, ta prekleta vrata so zopet odprta!

Lenica je rekla: — Oprost, — in vrata zaprla ali pa jih pustila odprta, kakor je pač naneslo.

Na drugi božični praznik zvečer je dejal Jansen svareče: — Lenica, če sedaj ne zapreš vrat, te bom tega naučil na način, ki ti ne bo prijeten.

— Pa saj vendar vrata zapiram, Maks, — je dejala začudena, — skoraj vedno. Šta je ven in pustila vrata odprta.

To noč se je Jansen prebudil. Mrzlo mu je vlekle čez pleča, vrata so bila odprta. Tiho je vprašal: — Lenica? — a Lenica ni bilo. Jansen je prezebaljoč vstal in vrata zaprl. Potem je ležal in čakal. Lenica je prišla in legla, Jansen pa je zopet čutil prepah na svojih plečih. Čakal je nekaj časa, potem je vstal in vrata zaprl.

Prihodnje jutro ob petih je imel v hlevu pogovor z volevskim hlapcem Stahovjakom. Stahovjak je bil osemnajst ali devetnajstletna govedina, prav nič lep. Nekaj srebrnih novcev mu je zaženketalo v rokah, Stahovjak se je režal.

Ob šestih je gospa Jansen vstala. Stopila je iz spalnice in se skoraj prestrašila: tu je staj možakar. Zagovedeno fantje se je režal, dejal je: — Dobro jutro, gospa, — in potem je zaprl vrata v spalnico. Gospa Jansen je šla v kuhinjo. Stahovjak je šel tudi v kuhinjo. Vrata je bila pustila odprta, on je vrata zaprl. Gospa Jansen je Stahovjaku hitro in razburjeno nekaj rekla, a morda je ni razumel: smejal se je. Gospa Jansen je rekla zelo glasno: — Ven s teboj, Stahovjak, ven s teboj! — in mu pokazala kuhinjska vrata.

Stahovjak je skočil k vratom, polknuš kljuko in zadovoljno pokimal: vrata so bila zaprta. Lenici šine v glavo misel, odvihra na dvorišče in kliče svojega moža. Stahovjak plane za njo in zapre za njo vrata. Gospod Jansen je bil odjezdil na polje.

Za zajtrk je bil Maks zopet doma. Sedel je na enem koncu mize, njegova žena na drugem koncu. Med njima sede nadzornik in njegov pomočnik, knjigovodja in gospodinja. Za gospo Jansen stoji

Stahovjak. Gospa Jansen opazi, da na mizi ni soli. Hitro skoči v kuhinjo, za njo Stahovjak, zapirajoč vrata.

Pomočnika posili smeh, Jansen vpraša zelo ostro: — Kako ste mnil, prosim? Gospa se počasneje vrača s soljo, za njo Stahovjak. Zajtrk je potekel brez besed.

Tudi pogovor po zajtrku med zakoncema je bil kratek. Maks je rekel: — Prošnje niso pomagale, sedaj se uč tako.

— To je enostavno brutalno!

— Mogče, a pomaga.

— Kako dolgo pa naj traja ta komedija?

— Dokler ne bom prepričan, da je pomagala.

— Dobro. Toda boš videl...

Kaj bo videl, je ostalo nejasno. Pred vrati vsekakor stoji Stahovjak.

In dvorec doživlja prizor: kjer se pokaže gospa Jansen, se pokaže tudi Stahovjak. Lenica je resnobna, dostojanstvena, mračna, govedarja niti ne opazi. Zato ga pa tembolj opaža služinčad. Odpraviti mora perutnino, Stahovjak opravlja z njo vred. Pogleda po mladi živini, Stahovjak tudi. Ah, graščina W. je tak odaleč od ostalega sveta... na dvorišču, med hlevom in listnjakom stojita dve zeleno popleskani hišici s srčastim izrezom v vratih, in gospa Jansen je tudi samo človek. Nu, prav, Stahovjak je tudi tu na straži, dasi ta vrata vrata prav gotovo vsikdar zapre za seboj.

Prišel je večer. In noč. In zopet jutro. Drugo jutro s Stahovjakom. To opoldne je pogovor med zakoncem prav živahen in ima en uspeh: Gospa Jansen primaže Stahovjaku eno za uho! Pa še kakšno! Nato pokliče Jansen fanteta v svojo sobo. Zopet zvenjaka denar... in zapiralec vrat je pripravil vtakniti v žep vse bodoče zausnice.

A najhuje je tretji dan. Gospa Jansen je ravno na dvorišču, ko se pojavi med vrati kočija, obisk! — Gospa Jansen pohiti nasproti, Stahovjak tudi. Graščakinja B. je... oh, tako mučno je! V dvorec gresta in Stahovjak z njima. Ko pa sta prišli skozi prednjo in gospodovo sobo, je Lenica delala znamenje.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

NAŠI PRAVI AMERIKANCI

V Združenih državah imamo kakih 15 milijonov ljudi, rojeni v inozemstvu. Za one, ki so bili tukaj mnogo let, vsak novodošlec je "foreigner". Kasneje bo on sam gledal na poznejše novodošlee kot "tujec". Kajti pravzaprav smo vsi tukaj v Ameriki priseljenci teh zadnjih par sto let — razum seveda Indijancev, kajti ta je bila njegova dežela.

Tekom zadnjih let se je pisalo mnogo knjig o Indijancih. Postopanje z njimi je bilo podvrženo ostrim kritikam. Za srečo je vlada v zadnjih let uvela nekaj različnih sistemov, tako da bo naše ravnanje s temi pravimi Amerikanci nekoliko manj sramotno.

Težko je reči, koliko je bilo Indijancev v ozemlju sedanjih Združenih držav, ko je belokožec prvič prišel. Nekateri cenijo, da jih je bilo približno 800.000. Leta 1789 jih je bilo le 80.857. Belokoževa civilizacija je imela na Indijance strašne posledice in zdelo se je, da bo izvirno plemo popolnoma izumrlo. Leta 1824 je začela nova politika glede postopanja z Indijanci in mesto sovražnikov postali so "varovanci" naroda. Tega leta je bil ustanovljen federalni Indian Bureau.

Svrha nove politike je bila "civiliziranje" Indijancev, ali ob istem času so bili odstranjeni v rezervacije, oddaljene okraje oddaljene njim v večno bivanje. V stoletju odkar je bil ustanovljen indijanski urad, so poskušile razne, dostikrat čudne, sisteme vzgoje in gospodarske narave, ali je bilo bore malo uspeha v prilagodenju Indijancev k ameriškemu življenju.

Širok Združenih držav je danes kakih 350.000 Indijancev, ki so večinoma naseljeni na 200 rezervacijah v 26 državah. Vse te rezervacije skupaj bi obsegale ozemlje New Englanda in New Yorka. 193 plemen, govorečih 58 jezikov, je raztresenih široko dežele, večinoma pa po jugozahodu. Nasprotno k splošni domnevi o izumiranju Indijancev ta plemena se pomnožujejo v razmerju 2000 duš na leto.

Kakor vsi prvotni poskusi "amerikanizacije" je bilo ravnanje z Indijanci pogrešno. Hotelo se je izvršiti asimilacije brez obzira na njihove sposobnosti, naravne nagibe in tradicije. Ker je bil Indijanec sin velikih planot, se je mislilo, da je najbolj posvetiti ga poljedelstvu. Ali sedaj vemo po tolikih letih plemenskega soživljenja v rezervacijah, da se ni Indijanec nič naučil naših idej privatne lastnine. On je komunist po naravi in rad daje onim svojega plemena, ki potrebujejo, in rad odjenjale onim, ki imajo preveč.

Poslali so ga v šolo in mu dostikrat vtepli v glavo stvari, ki so zanj nepotrebne. Bilo je mnogo pritožb o tem, kako je mladi Indijanec trpel v šoli.

Seda je opaziti spremembo. Našlo se je, da Indijanec ima mnogo večjo naravno sposobnost do mehanike, kot do poljedelstva. Priporočljivo je njegova umetniška nadarjenost in daje se mu prilika za prodajo njegovih umetnin. V šolah so otroci boljše prehranjeni in bolj pazni na strokovno izobrazbo.

Indijanec se najde pravo mesto v zapadnem življenju in je upati, da njegova starodavna umetnost in kultura ne izgine v morju brezdušne asimilacije.

ROMAN RUSKEGA DEKLETA

FRANCOSKO SPISAL CLAUDE ANET

18

Konstantin Mihael je naglo hodil. Pripel je dobre volje v hotel, in preden je šel v svojo sobo, je použil lahko večerjo. Ko je stopil v svoje stanovanje, je zaznal slaboten vonj, ki ga je pred uro vdihaval na Arijaninem tilmiku. Silna je zahrpenel po Arijani, da bi jo stisnil v naročje, jo oštel in ji povedal, da je on njen gospod in ne bo niti enkrat več trpel njenih nesposobnosti — nato bi jo poljubil brez konca in jo božal. In morda bi še enkrat zaslíhal tisti glas, tisti trepetajoči, otroški glas, ki ga ni mogel pozabiti, ki ga je upal zopet najti. Ni si hotel priznati, toda čkal je nanj kakor na čudo — tisti glas, ki je prvi večer zasepetal: "Saj se ne branim ljubezni."

Konstantin je bil sedel na rob postelje. Hkrati je vstal.

"Ali se mi meša? Toda jaz ti dokažem, da sem prost, ti mala pritepena Arijana."

Stekel je k telefonu in zahteval številko baronice Kortingove. Vkljub pozni uri je bila še pokonci. Konstantin Mihael ji je sporočil, da je končno zopet za nekaj časa prost, da ji je na razpolaganje in jo prosi, če bi naslednji večer obedovala z njim. Baronica ni prikrivala veselja, s katerim je sprejela njegovo povabilo.

Naslednjega večera ob osmih, ko je bila Arijana doma, jo je poklical k telefonu in ji sporočil, da mora k nekemu važnemu poslovnemu sestanku. Silno žal mu je, da je ne bo videl, jutri ob navadni uri jo pričakuje kakor običajno.

Odgovorila je samo: "Dobro, torej jutri," in odzvonila.

V.

Uro pozneje je obedoval z baronico Kortingovo, ki jo je poznal že nekaj let. Bila je med onimi ženskami, na katere je sleherni moški ponosen, da se sme z njo pokazati; bila je lepa, tiste dovršene lepote brez pomanjkljivosti, po kateri se celo poulični paglavci ozirajo. Bila je dobrodašna narave in dobro vzgojena. Nikoli je ni Konstantin slišal, da bi o kom slabo govorila. V ljubezenskih zadevah ni bila brez bistrovidnosti. Sicer pa razume te reči najpreprostejša ženska več kakor katerikoli moški. Konstantina Mihaela je silno cenila in povedala vsakomur, ki ga je hotel poslušati, da je "naprekosljiva".

Tudi Konstantin ji je bil udan. Ona je bila nekakšno mirno zatočišče v njegovem burnem življenju. Tako je neke zime dva meseca prebil z njo v Nici, neke spomladi jo je našel v Parizu in kenčno jo je vsakokrat videl v Moskvi, ko je prišel semkaj po svojih poslih.

Hotel, je da bi šla v kakšno restavracijo, toda ona ga je telefonično povabila k sebi na obed. Rade volje je prišel zopet v njeno lepo urejeno stanovanje, sedel za okusno in bogato pogrnjeno mizo in oko mu je z občudovanjem počivalo na bujni krasotici, ki je bila odeta v elegantno hišno obleko iz Rue de la Paix. Ljubezljivo ga je gostila, ga razvajala, božala, mu izkazovala vso pozornost in mu kadila kakor svojemu bogu. Izpraševala ga je o zadnjih londonskih in pariških novostih in mu pripovedovala o naj-novejših čenčah moskovske in petrograjske družbe. Docela je pozabil, kje je: bil je povsod in nikjer; to je bila Rusija kakor tudi vsaka druga dežela. — Hišnik je bil Italijan, baronica pa se je navzela omike in prožnosti v vseh glavnih evropskih mestih. Zakaj je baš zdaj mislil na malo, blede deklico iz Sadovaje? Tudi baronica je bila Rusinja kakor Arijana vkljub svoji evropski omiki. Otresal se je teh misli.

Baronica, ki so jo njeni ožji prijatelji imenovali Olga, ga je priklicala v sedanjost. Vprašala ga je, kaj počenja zvečer, ker ga ni nikjer videti. Izgovarjal se je, da se pogaja s trgovci, ki nimajo časa čez dan. Olga je odgovorila z ono nagonsko, ženskam prirojeno pripravljenostjo.

"Dobro, tedaj pa si tako uredite, da boste prihajali k meni na čaj. Saj veste, da sem za vas prosta vsako uro, ki jo boste določili."

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE

(Nadaljevanje.)

Table listing various books and their prices, including 'Sotmenje', 'Silke iz živalstva', 'Slovenska narodna mladina', etc.

Table listing various books and their prices, including 'Andrej Hofer', 'Beneška vedeževalka', 'Belgrajski biser', etc.

MOŽ HOTEL ZAKLATI ŽENO IN 6 OTROK

V vasi Bojaničih pri Brodu je kmet Miloje Ivanič, oče šestero otrok, nenadno zblazel ter je v blaznosti napadel ženo in otroke, češ, da so njegovi sovražniki. Žena je zgrabila zbesnega moža, ki jo je z nožem oklal. Hudo poškodovano ženo so prepeljali v bolnico. Podivjani mož je napadel tudi otroke. Najstarejšega dečka je vrgel na tla in ga hotel zaklati. Zaradi krika otrok so prihiteli sosed, ki so le z velikim naporom zvezali blaznega moža ter ga odpravili v bolnico.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA Za Glas Naroda priredil I. H.

30

(Nadaljevanje.)

13.

— Vendar! Joško dvigne svojo močno, veliko postavo iz naslonjača, v kateri je dosedaj sedel, ko stopi baron Ulrich Kamnikar skozi vrata hotela. Ulrich ni bil sam. Nadmoderno obležena dama je korakala poleg njega z izvanredno visokimi petami. Izpod močnega pobarvanih obrvi so gledale nanj poželjive njene trudne oči. Joško je opazil veliko zaupljivost med obema in je tudi po tem sklepal. Ohema stopi nasproti. — Dobro jutro, Ulrich! Ulrich se stresa. Ta Joškov obisk je moral nekaj pomeniti. Ne prijeten občutek ga objame. Dama ošabno pogleduje mladega moža v športni obleki. — Dobro jutro, ali pravzaprav dober dan, Joško, pravi Ulrich. — Kako presenečenje, da te zopet vidim. — Hotel sem govoriti s teboj. — odvrne Joško resno. — Takoj! Odkrito povem: moj čas je zelo kratek. Zakaj nisi prej naznanil? Ali je tako važno? — Da, zelo važno. Drugače ne bi prišel iz Ljubljane v Gradec. Sluga mi je povedal, da boš zopet v hotelu okoli pol enajstih. Čakal sem te od mojega prihoda v Gradec. — Gospod dr. Ahčin. — predstavi Ulrich in nalašč rabi pridevek "dr". Joško se mu zaničljivo nasmeje, ker je poznal Ulrichov namen. Skoro gotovo naj bi bil naslov "doktor" dvignil v dami Joškov ugled. — Gospica Rija Riharjeva. — govori Ulrich dalje. — Tvoja zaročenka? vpraša naglo Joško in Ulrich zardi. — Joško je bil zanj zarukan kmet. Smeje pravi Rija: — Še ne, gospod doktor. — Tako? — Mislim sem. — pravi Joško suhoparno. — Gospica Rija ti najbrže ne bo nepoznana. — Nimam časti — — Iz filmov, Joško. — slavna igralka. — Obžalujem, nikdar ne grem v kino. — pripomni Joško. Na to pripomba Rija Riharjeva z zaničljivim pogledom skomigne z ramami. — No, potem pa boš že napravil kako izjemo, ako ti povem, da sem za Rijo Riharjevo napisal igro za film, katerega že kažejo. Zelo veliko pričakujem od tega filma. Joškov obraz je jasno pokazal, kako brezpomembno je bilo to zanj. — Tako? Torej je Ulrich Kamnikar prišel že tako daleč, da piše igre za filme? Čestitam, — in se nasmeje, toda Ulricha je ta nasneh bridko zadel, ker je razumel Joška. Ni pa hotel razodeti, kaj je občutil, temveč vpraša: — Od kod veš, da se nahajam v Gradcu? — Povedala mi je tvoja mati, pri kateri sem bil včeraj. Ulrichovo presenečenje je raslo — in njegova zadrega! Kaj je hotel Joško od njega? Moralo je biti nekaj zelo važnega, drugače ga ne bi bil poiskal. — Ali mi ne bi hotel povedati za vzrok — priznam ti — tvojega nepričakovanelega prihoda? — Gotovo! Čakam samo na to, da mi daš za to priložnost. Ulrich nekoliko pomisli: — Za mene je najbolj primerno ob eni. Upam, da boš tedaj moj gost pri — — Žal mi je, da sem že vse drugače odločil. Ulrich je razumel — Joško ni hotel. Dobro; njemu je bilo tudi prav. Opazil je, da se Jošku ne more izogniti. Da ne bo komu poslalo sumljivo — Joškoovo sovraštvo je videl v vsakem njegovem pogledu, v njegovem glasu, v vsaki njegovi kretnji, — in močnemu saladeniču je mogel vse zaupati, tedaj reče: — Dobro, na razpolago sem ti, četudi me s tem prisiliš do velike netočnosti. Pravzaprav bi sedaj moral imeti zelo važen razgovor z režiserjem in gospica Rija me more pri njem medtem oprostiti. — Ali ne greste sedaj z menoj, baron. — se muza igralka. — Saj veste, da režiserji ne čakajo radi. In stvar je tako važna. — Tega nasilnega človeka moram poslušati, milostljiva. Pozeje vas bom poklical na telefon. — Toda prosim, baron, čim prej. Pričakovala bom telefon pri Arturju Lihovskem. Kdaj približno naj pričakujem? — Ne bom te dolgo zadrževal, Ulrich. — pripomni Joško. — Tudi moj čas je zelo kratek. Še danes hočem namreč zopet v Ljubljano. Ulrich pogleda na uro in pomisli. O, kaj bi se še brigal za Joškove namene; saj ga je že spravil v tako veliko zadrego. — Recimo: v pol ure, milostljiva. In oprostite me pri Lihovskem. Ko je Ulrich poljubil Rijino roko, si je Joško mislil: — Torej pol ure mi je dovolil. Kako je velikodušen! Igralka odide in za seboj pusti cel oblak vonjav. Joško privoščiči samo hladno pozdrav na katerega odgovori Joško z lahničnim priklonom. — Zdaj pa, prijatelj, kar na dan z vsem, kar ti leži na duši, — pravi Ulrich prisiljeno mirno, toda z velikim nemirnim v srcu. — Prosim! — Pri tem pokaže na usnat stol, medtem ko je sam že sedel na nasproti stoječi stol. Toda Joško ni sledil njegovemu pozivu. Ostal je pri svojem obnašanju in odklanjal vse, kar je Ulricha zelo vznemirjalo. — Tukaj, pred očmi vseh? Moram te prositi, da bo najin pogovor med štirimi očmi brez kake priče. Ne bom te dolgo zadrževal. Mislim, da bo v pol ure vse končano, — pravi Joško, posebno poudarjajoč zadnje besede. — Torej prosim, — pravi Ulrich — in v teh besedah je bila velika nevolja — in pokaže na vzpenjačo. Ni bil navajen pokoriti se volji koga drugega. Baron Kamnikar je imel dve sobi v elegantnem hotelu in ni samo slučaj, da je na nasprotni strani hotela stanovala igralka Rija Riharjeva. S strahom je občutil Ulrich čudno obnašanje svojega prijatelja, ki ni izpregovoril nobene besede in ko prideta v sobo, tudi ni hotel sesti. — Torej, Joško, kako je sedaj z izpiti? Ali si že popolnoma gotov, ali pa si zopet našel kako polje, ki ti je še tuj in se ga hočeš učiti? Tvoja želja po znanosti je čudovita. Po nepotrebnem se tru-

diš. Že dolgo bi mogel biti v službi in časti. — Ali ti smem ponuditi kozarec vina? — vpraša Ulrich in poseže po steklenici. — Za božjo voljo, ko bi saj hotel že govoriti — šine Ulrichu skozi možgane. — Ali Joško še ni napravil izpita? Izgleda, kot da je v veliki zadregi, vsled česar je bil tako resen in klavern. Ali pa je mogoče hotel imeti kako posojilo za nadaljevanje študij? Ko mu hoče Ulrich natočiti vino, se brani Joško: — Hvala! Nisem se še navadil na vino in cigarete. Tudi te ne maram predolgo zadrževati in celo upam, da bo čas, ko te mislim nadlegovati, vzem manj kot pol ure, da boš mogel točno telefonirati. Radoveden gleda Ulrich v prijateljev resni in temni obraz. Ali je bil mogoče Joško užaljen, kar ga ni s posebnim veseljem pozdravil in sprejel? Najbrže je bilo to. — Ali si tako občutljiv, stari prijatelj? — vpraša Ulrich. — Ne, nikakor ne! Zdaj pa k stvari! Bral sem tvojo novelo "Postaje Vijole Bronske". (Dalje prihodnjič.)

KAZEN ZA KAZEN

Nadaljevanje s 3. strani.)

nja in dajala glasove, kakor da bi podila petelina, a Stahovjaka ni bilo mogoče prepoznati. Kaj si bo mislila gospa B. ! Nu, gospe se pogovarjata med seboj. Če se vrata odpro in pride sobarica s pladnjom, vidita Stahovjaka, kako odzunaj za dekletom vlijudno zapira vrata. To slednjic zvrha kupo in beseda pride na dan. Gospe se jočeta in smejeta; to traža dobršen čas. Naposled pride zraven tudi Jansen in mora v ime- nu obeh sprejeti povabilo za Silvestrovo na graščino vitezov B. — Velika čast! To mu je prav gotovo dobro delo. Ves večer popeva in poživigava in naslednje jutro je Stahovjak zopet pri svojih volih. Žalibog — mlada žena na Silvestrovo ni mogla iti z možem! To bi bil njen prvi družabni obisk, pa ne more iti z njim! Bolna je! Ne, nikakor ni užaljena, celo zelo prijazna je: brezpogojno mora iti sam. Slednjic se mož odpelje. Oh, prekrasno je na gradu B. na

Silvestrovo! Kakšne izbrane jedi! Kako dražestne dame! Kakšna vina! Kakšno žganje! Kakšne smotke! In vsi so tako ljubeznivi z njim. Vsi mu napijajo. Vedno znova mu nalivajo čašo. Tolažiti ga morajo, ker je prvič v življenju slamnat dvodec... tako dražestna ženka. Pij, bratec, pij! Ali je Jansen sploh še doživel polno? Tega ne ve več. Z gotovostjo se spominja samo enega: — Pred graščino se je ustavil njegov lovski voz z vrlim kočijažem Matijo. Jansen je hotel na voz, toda tak-le lovski voz ima dve peklensko strmi stopnici; ne zmore jih. Zasmrče se in se jih loti v zagonu, zaman. Tudi ostali gospodje se smejejo. Slednjic ga primeta dva pod pazduho. Dasta mu zagon. Da, sedaj je v svojem vozu, toda... naslednji trenotek je že tudi na oni strani zopet zunaj, gladko je zletel skozi kakor topovska krogla. Gospodje so grozno prestrašeni... saj se vendar ni kaj pobil? Zopet mu pomagajo, zopet mu dajo zagon, o Bože, tu je naslonjalo, zanj se treba prijeti. Zopet zunaj! Ne, tako ne gre. Drug voz zapelje pred vrata, na njem slamatno ležišče. Mehko ga polože na slamo in Jansen v trenutku zaspi. Mogli bi mu vpreči v voz tudi krave, on tega ne bi bil opazil. A taki niso, vpregli so vole. Noč je, ko se Jansen zbudi; strahno mu je slabo. In z bistrovidnostjo tistih, ki imajo "mačka", si je namah na jasmem; za norca so ga imeli, nalašč so mu toliko napivali... ne po nesreči, ampak nalašč so ga vrgli z voza. Edino iskreno mišljenje je bilo, kar so govorili o "dražestni ženki". Tako pohlevno malo bitje, in on tak sirov lopov... Nekaj časa je ležal čisto mirno, v prostoru je bila popolna tema. Postelja se mu zazdi nekam čudna... slečen tudj ni... tu vendar nekaj smrči... o Bože, tako slabo mu je! — Lenica? — vpraša tiho. Molk. — Lenica? — pokliče glasneje. — Ljuba Lenica? — Tipa na desno poleg sebe. V rokah začuti

SKUPNO POTOVANJE

Za rojake, ki hočejo poceni in udobno potovati v stari kraj za velikonoč, se vrši skupno potovanje 15. MARCA na najnovejšem in izredno udobnem parniku Francoske linije LA FAYETTE Tretji razred do Ljubljane stane samo \$94.23; a za tja in nazaj pa samo \$174.—, DAVEK \$5.— Potniki bodo dospeli domov par dni pred prazniki. Onim, ki hočejo potovati s kakim drugim parnikom ali kako drugo linijo, tudi lahko ugodimo, ker zastopamo vse važne linije. PIŠITE PO NAŠ VOZNI RED IN CENE KART: POŠLJEMO GA BREZPLAČNO Za vse informacije o parnikih, cenah, potnih tistih, permitu in drugih potniških zadevah pišite takoj na: LEO ZAKRAJŠEK 630 — 9th Ave., New York, N. Y.

Table with shipping schedules for various routes including Havre, Hamburg, Cherbourg, Bremen, and others, listing dates and ship names.

slamo. Raskav glas vpraša: — Gospod? Ležaj je v Stahovjakovi izbi, pri Stahovjaku. Kaj bi bilo še povedati? Maks Jansen je šel čisto pohlevno in tiho čez dvorišče v hišo. Sedel je v svoji sobi v naslonjač in se zamislil. Tako je sedel precej dolgo, potem se je zavitavo novejto letu, in v sobo je prišla Lenica. Imel je bil dovolj časa za premišljevanje. Zato se mu je tembolje posrečilo, da ji je želel srečno novo leto, in z "novim" je najbrže mislil v resnici nekaj novega, kar večina voščilcev ne more trdit i sebi.

ALBANSKI TRGOVSKI ZAKON

Te mese je objavil Uradni list v Tirani besedilo novega trgovskega zakona, ki bo stopil v veljavo s 1. aprilo leta 1932 in nadomesti dosedanje pomanjkljive zastarele turške postavbe iz sultanove dobe. Besedilo novega zakona posnema določbe francoskega trgovskega prava, samo poglavja o falimentu in morskih pristaniščih so italijanskega izvora. Carinske, pogodbene in druge obveznosti za znatno poenostavljene. S tuji sklenjene pravne pogodbe so takoj veljavne, ne da bi bilo potrebno jih poprej prijaviti albanski oblasti. To pomeni seveda pred vsem novo razširjenje pravie italijanskih konzulatov, ki vodijo levji del albanskega uvoza in izvoza.

TUDI ŽIVALI SO CENEJŠE

"Daily Herald" piše o padcu cen raznim potrebščinam in predmetom v zvezi s splošno krizo in med drugim ugotavlja, da so cene za leve in tigre padle katastrofalno. Pred letom dni se je plačalo za živega leva \$9000, sedaj samo še \$2000. Tudi sloni so mnogo cenejši.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemat, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj da se Vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

- EUCLID, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kuršec
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown Anton Kikelj
OREGON
Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro. vanšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previc, Louis Zupan.
čić, A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Fe. renchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz, Martin Koroshetz
Krayn, Ant. Taušelj
Luzer, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Zust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakšec, Vinc. Arb. J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. L'eternej
UTAH
Helper, Fr. Kreba
WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren
Sheboygan, John Zorman
WEST ALLIS
Frank Skok
WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Dian,ondville, Joe Rollic

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadejni, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

Koledar za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50. New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto